

Informationsblad om enskilda avlopp

Det är viktigt att ha en bra fungerande avloppsanläggning. En dåligt fungerade avloppsanläggning kan innebära risk för att föroreningar från avloppet hamnar i dricksvatten eller ytvatten som människor och djur kan komma i kontakt med. Det är inte heller bra för miljön att dåligt renat avloppsvatten släpps ut då det kan leda till algbloomning, uppgrumling och igenväxning av sjöar och vattendrag.

Det är därför viktigt att avloppsanläggningen är anlagd på rätt sätt och på en lämplig plats. En avloppsanläggning måste även skötas och underhållas för att den ska fungera och rena avloppsvattnet.

Vilka krav ställs på enskilda avlopp och vem ansvarar för vad

Utsläpp av avloppsvatten regleras i *Miljöbalken* och i *Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd*. Enligt *Miljöbalken* ska avloppsvatten avledas och renas eller tas omhand så att inte olägenhet för människors hälsa eller miljön uppkommer.

Miljöenheten bedömer enskilda avloppsanläggningar utifrån Havs- och vattenmyndighetens *Allmänna råd om små avloppsanläggningar för hushållspillvatten* som anger hur ovanstående lagstiftning bör tillämpas. Miljöenheten ansvarar för att pröva tillståndsansökningar samt utövar tillsyn och ställer krav så att lagstiftningen efterföljs.

Du som äger en fastighet med en enskild avloppsanläggning räknas som verksamhetsutövare enligt *Miljöbalken* och är därför ansvarig för att din anläggning uppfyller kraven. En avloppsanläggning avloppsvatten från kväve, fosfor, syreförbrukande material samt smittämnen.

Det är upp till dig som fastighetsägare att välja vilken anläggning du vill ha sedan bedömer Miljöenheten om den uppfyller kraven. Miljöenheten kan inte bestämma vilken teknik du ska använda för att rena ditt avloppsvatten. Lagen är teknikneutral och anger bara vilken rening som man måste uppnå och det kan finnas olika lösningar som kan fungera. Miljöenheten gör alltid en bedömning i varje enskilt fall utifrån platsens förutsättningar. På varje fastighet görs en bedömning av skyddsnivån. Hög belastning av övergödande ämnen i närheten av vattendrag kan vara ett skäl till att överväga hög skyddsnivå för miljöskydd. På motsvarande sätt kan hög skyddsnivå för hälsoskydd vara aktuellt om det finns en badplats i närheten.

Utsläpp till vattenområde av avloppsvatten som endast genomgått slamavskiljning utan efterföljande rening är förbjudet. Det räcker oftast inte med bara en trekammarbrunn utan en efterföljande rening. Trekammarbrunnen renar inte avloppsvatten från kväve, fosfor eller bakterier, den avskiljer bara slammet från vattnet.

Olika typer av rening

Det finns en mängd olika reningstekniker och anläggningar. Det vanligaste är att man har gemensamma rör från wc och bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten) och leder det till en gemensam avloppsanläggning. Man kan även ha separata rör och leda wc-vattnet till en anläggning och BDT-vatten till en annan. Om man separerar rör kan näringsämnen från wc på sikt enklare omhändertas och återgå till kretsloppet.

Markbaserade anläggningar

Traditionella infiltrationer och markbäddar renar med hjälp av den naturliga jorden eller ett uppbyggt lager av olika grusfraktioner. Markbaserade anläggningar ska alltid ha en slamavskiljare före bädden.

Infiltrationsbädd

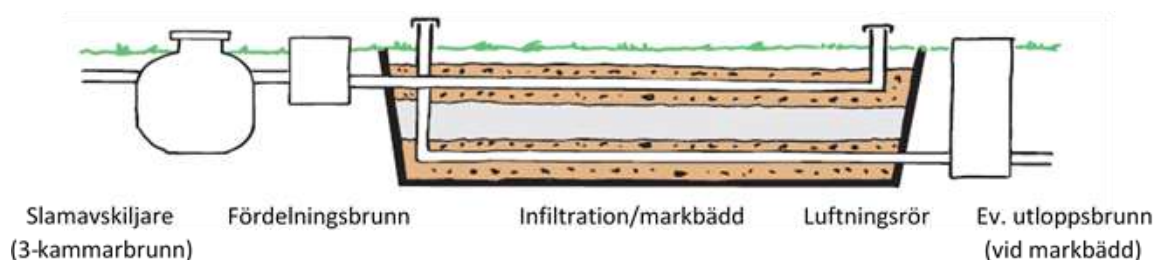
I en infiltrationsbädd leds vattnet efter slamavskiljning till en fördelningsbrunn eller direkt till spridarledningar som fördelar ut avloppsvattnet över bäddens yta. I bädden infiltreras avloppsvattnet ner i marken och renas.

Markbädd

En markbädd används när det tar för lång tid för vattnet att rinna genom marken. En markbädd är en bädd som är uppbyggd av olika lager med grus i olika storlekar. Den har liksom infiltrationsbädden spridarledningar som fördelar avloppsvattnet över bädden, men här finns också en uppsamlingsledning i botten som kan leda bort det vatten som inte infiltreras ner i marken. En markbädd ska också vara försedd med en provtagningsbrunn efter bädden.

Markbädd eller infiltration med biomoduler

Olika tillverkare erbjuder så kallade biomoduler som kan användas för att exempelvis få en mindre markbädd eller infiltration.

Bildtext: Uppbyggnad av en markbaserad anläggning

Inkapslade/fabriksgjorda markbäddar

Det finns många olika fabriksbyggda inkapslade markbäddar på marknaden. De är uppbyggda som en markbädd men kommer i färdigfabricerade paket.

Minireningsverk

Det finns många olika typer av minireningsverk, de tar ofta mindre plats och är därför lämpliga om man t.ex. har en liten tomt. Minireningsverk är ofta tekniskt avancerade och det krävs att minireningsverket får service av en sakkunnig person regelbundet för att det ska fungera som avsett.

Rening av bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten)

BDT-vatten behöver också genomgå rening. Även här finns olika tekniker, vanligast är att vattnet först går genom en slamavskiljare och sedan en efterföljande rening.

Andra lösningar

Det finns andra lösningar för rening av avloppsvatten. Flera fastigheter kan gå ihop och ha en gemensam avloppsanläggning eller så kan man genom avloppsförening anslutas sig till det kommunala avloppsledningsnätet. Vid fritidsboenden är vanliga lösningar för avlopp att man har en förbrännings- eller förmultningstolett och en separat rening för BDT-vatten. Ett annat alternativ för fritidsboenden är att ha en sluten tank och snålspolande toalett.

Avgifter

Miljöenheten har rätt att ta ut en avgift för handläggning av ärenden gällande enskilda avlopp. Avgiften är reglerad i taxa beslutad av kommunfullmäktige.

Mer information

Ytterligare information om enskilda avloppsanläggningar finns på www.avloppsguiden.se. Du kan också hämta in kunskap, råd och information från diplomerade entreprenörer.